

písm. b) tr. zák.). Předpokladu, za něhož by byla podle § 320 tr. ř. nastala povinnost soudu dáti porotcům eventuální otázku na zločin zabití — a jen porušení této povinnosti zakládalo by zmatek čís. 6 § 344 tr. ř. — v tvrzení tom shledati nelze. Porotní soud nepřivodil tedy zmatečnost rozsudku, odepřev dáti porotcům otázku eventuální na zločin zabití podle § 140 tr. zák. Předseda porotního přelíčení ostatně poučil porotce o jejich právu podle § 327 odst. čtvrtý tr. ř. žádati za změnu nebo doplnění otázek, zejména vyžádati si otázku eventuální na zločin zabití. Avšak ani porotci práva toho nepoužili. Zmateční stížnost ve všech bodech neodůvodněnou bylo proto podle § 288 odst. první tr. ř. zavrhnouti.

Čís. 3420.

Pokud s hlediska § 93 tr. zák. vyvíňuje subjektivní nazírání (přesvědčení) pachatelovo, třebaš mylné, že má před sebou člověka nebezpečného nebo jinak škodlivého.

Podle § 93 tr. zák. se vyžaduje, by se při zdánlivě odůvodněné příčině zadržení opomenutí, dáti o tom i hned věděti řádné vrchnosti, stalo schválně, t. j. v úmyslu znemožniti úřadu, by oprávněnost zadržení co nejrychleji přezkoumal a podle okolností je zrušil; opomenutí z pouhé nedbalosti není trestné.

(Rozh. ze dne 19. března 1929, Zm I 725/28.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti obžalovaného Jana Z-a do rozsudku krajského soudu v Mladé Boleslavi ze dne 29. října 1928, pokud jím byl stěžovatel uznán vinným zločinem veřejného násilí podle § 93 tr. zák., zrušil napadený rozsudek ohledně stěžovatele a podle § 290 tr. ř. i ohledně obžalovaného Václava U-a ve výroku o vině, dále ve výroku o trestu a ve výrocích s tím souvisejících a věc vrátil témuž nalézacímu soudu, by ii v rozsahu zrušení znova projednal a rozhodl.

Důvody:

Rozsudkem nalézacího soudu byli obžalovaní Jan Z. a Václav U. uznáni vinnými, »že v noci na 1. ledna 1928 v hostinci v J. překáželi vojínu Františku N-ovi v užívání osobní svobody tím, že ho Jan Z. strhl k zemi; volal na přítomné, by ho svázali a, když se tak dělo, ho držel a že Václav U. Františka N-a svázal.« Výrok rozsudku, jímž byli tito obžalovaní uznáni vinnými zločinem omezování osobní svobody podle § 93 tr. zák., zní podle toho jen na první trestní případ onoho §, jak zněla obžaloba. Při tom nelze si nepovšimnouti, že nalézací soud ve výroku rozsudkovém odsuzujícím obžalované pro zločin neoprávněného omezování osobní svobody člověka podle první věty § 93 tr. zák. tu pomíjí zákonný znak skutkové podstaty tohoto §, totiž, že obžalovaným nad člověkem, jemuž překáželi v užívání osobní svobody, nepříslušela

podle zákona žádná moc a že neměli příčiny pokládati ho ani za zločince ani míti ho důvodně za člověka škodlivého nebo nebezpečného. S hlediska této první skutkové podstaty, v jejímž směru bylo hlavní přelíčení vedeno a obžalovaní se hájili, vytýká zmatečná stížnost, že nalézací soud nepřihlížel v rozsudku vůbec k výpovědi Josefa H-a a nehodnotil výpověď svědka Bohumila P-y při posuzování viny stěžovatelovy, v čemž spatřuje zmatek neúplnosti soudcovského výroku podle čis. 5 § 281 tr. ř. Zmatečná stížnost nutno dáti za pravdu. Hájí-li se obžalovaný Z. tím, že na začátku výstupu v sále nebyl, nýbrž hrál karty ve výčepu, že vešel do sálu teprve při vzniku rámusu, že viděl Ř-a a Š-a zakrvácené, že vojín N. měl v ruce něco blýskavého, že myslil, že má v ruce nůž, že se za ním hnál dav lidí, kteří křičeli: »chyťte ho« a seznali-li za řízení slyšení svědci P. a H., že bylo slyšeti výkřiky: »chyťte ho, on někoho zabije, má v ruce nože«, měla výpověďmi těchto svědků býti potvrzena obhajoba obžalovaného, že se dostal do takové situace, že se mohl pokládati za oprávněna zadržeti vojína N-a jako člověka nebezpečného v zájmu bezpečnosti ostatních. Povinností soudu nalézacího bylo, by hodnotil výpovědi těchto svědků ve srovnání se zodpovídáním se obžalovaného a, podrobiv je náležitě úvaze co do jejich věrohodnosti a vlivu na hájení se obžalovaného, zaujal k nim po rozumu čis. 5 § 270 tr. ř. určité stanovisko. To měl nalézací soud učiniti tím spíše, jelikož tito svědkové vypovídali o okolnostech rozhodných pro subjektivní nazírání (přesvědčení) obžalovaného, třeba mylné, že má před sebou člověka nebezpečného nebo jinak škodlivého. Že obžalovaný mohl ze svého stanoviska po případě mylně důvodně pokládati vojína N-a za člověka nebezpečného nebo jinak škodlivého, není vyvráceno zjištěním soudu nalézacího, že zadržel a strhl k zemi N-a v okamžiku, kdy tento chtěl utéci, neboť vojín N. razil si cestu rozbitými sklenicemi v rukách hloučkem ho obstupujícím, mezi nimiž byli zakrvácení Ř. a Š. Není proto vyloučeno, že, kdyby byl nalézací soud hodnotil tyto výpovědi, byl by po případě dospěl ohledně viny Z-ovy v subjektivním směru k jinému přesvědčení.

Nalézací soud, ač uznal obžalovaného Jana Z-a ve výroku rozsudkovém vinným jen první trestní činností § 93 tr. zák., uvádí v důvodech, že trestným podle § 93 tr. zák. jest ostatně i jinak oprávněné omezení osobní svobody, překročuje-li vědomě co do intensity nebo trvání hranice pro dosažení účelu zadržení nezbytné, anebo nebylo-li zúmyslně bez prodlení oznámeno řádné vrchnosti; v souzeném případě že jest však zjištěno, že vojín N. svázán jsa ležel v chodbě na mrazu asi dvě hodiny. Tím chce nalézací soud zřejmě naznačiti, že pokládá u obžalovaného za splněny i pojmové znaky druhého trestního případu § 93 tr. zák. a musí se proto zrušovací soud obírat i po této stránce rozsudkem a zkoumat, zda jest zjištěn v rozsudku pro onen předpoklad s hlediska druhé skutkové podstaty § 93 tr. zák. dostatečný skutkový podklad. Z rozsudku vysvítá jen tolik, že obžalovaný Jan Z. sám nic nepodnikl, by dal o zadržení (spoutání) domněle nebezpečného vojína N-a ihned vědět řádné vrchnosti. Zda se to stalo úmyslně či jen z nedbalosti, rozsudek nezkoumá; podle protokolu o zodpovědném výslechu obžalovaného odešel tento po svázání vojína N-a Václavem U-em do

kuchyně a dále se o spoutaného vojína nestaral. Zločin však nelze spáchat kulposně, není proto opomenutí z pouhé nedbalosti podle § 93 tr. zák. trestné. Podle § 93 tr. zák. se výslovně vyžaduje, by se při zdánlivě odůvodněné příčině zadržení opomenutí to stalo schválně, t. j. v úmyslu znemožnění úřadu, by oprávněnost zadržení co nejrychleji přezkoumal a podle okolností je zrušil. Okolnost, že při výstupu byl přítomen obecní strážník Václav N., o němž však rozsudek nezjišťuje, zda byl tehda ve službě, a že voják J. šel ihned po činu obžalovaného pro vojenskou pohotovost do M., mohly u obžalovaného po případě, věděl-li o tom, vyvolati domněnku, že jest již jinak dostatečně o to postaráno, by řádná vrchnost o zadržení N-ově neprodleně zvěděla. To by ho usvědčovalo z nedbalosti, nenasvědčovalo by však tomu, že opomenul tak učiniti úmyslně. Rozsudek se v této příčině omezuje v důvodech jen na zjištění objektivní skutkové podstaty, nezjišťuje však nic po stránce subjektivní. Mimo to neměl obžalovaný Z., jelikož obžaloba na II. větu § 93 tr. zák. nezněla, příležitosti, by v tomto směru svou obhajobu uplatnil. Nezbyvalo proto než rozsudek i z tohoto důvodu zrušiti (§ 288 čís. 3 tr. ř.) a vrátiti věc soudu nalézacímu, by ji v rozsahu zrušení znova projednal a rozhodl, aniž bylo třeba obíratí se dalšími hmotně-právními zmatky podle čís. 9 a) a 10, správně jen zmatkem podle čís. 9 a) § 281 tr. ř. Poněvadž tytéž důvody a úvahy, které odůvodňují zrušení rozsudku ve prospěch stěžovatelův, prospívají také spoluobžalovanému Václavu U-ovi, jenž zmateční stížnost nepodal, použil zrušovací soud ohledně něho práva jemu § 290 druhá věta tr. ř. propůjčeného a zrušil z povinnosti úřední rozsudek i ohledně obžalovaného Václava U-a.

Čís. 3421.

Opomenul-li majitel mlýna zahraditi transmise v podkolí mlýna ochranným zábradlím, jehož zřízení mu bylo živnostenským úřadem (okresní politickou správou) nařízeno, dopustil se po případě přestupku podle § 431 tr. zák., třebaže byly osoby ve mlýně zaměstnané se zařízením ve mlýně a s nebezpečností práce v okolí strojů obeznámeny.

(Rozh. ze dne 19. března 1929, Zm I 728/28.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti státního zastupitelství do rozsudku krajského soudu v Jičíně ze dne 16. listopadu 1928, jímž byl obžalovaný podle § 259 čís. 3 tr. ř. sprostěn z obžaloby pro přečin proti bezpečnosti života podle § 335 tr. zák., zrušil napadený rozsudek a věc přikázal příslušnému nyní okresnímu soudu v Lomnici n./P. k opětovnému projednání a rozhodnutí.

Důvody:

Rozsudkem soudu první stolice byl obžalovaný podle § 259, čís. 3 tr. ř. sprostěn z obžaloby pro přečin podle § 335 tr. zák., spáchaný prý